

Školitelský posudek na práci PhDr. Ivo Rejchrt Maloměstské drama

Středoškolský profesor PhDr. Ivo Rejchrt vyučuje na svém domovském gymnáziu ve Dvoře Králové nad Labem český jazyk a literaturu, občanskou výchovu, dějepis a vede společenskovědní semináře, základy latiny a společenských věd. Při svém plném středoškolském vytížení absolvoval vědeckou výchovu na Ústavu českých dějin FFUK a předložil kvalitní disertační práci. Jejím tématem je Dvůr Králové jako svědek přelomového času. Své studijní povinnosti plnil včas a vzorně, pravidelně dojížděl na konzultace a uveřejňoval podnětné studie v centrálních a regionálních historických časopisech. V tomto smyslu byl opravdu vzorným studentem doktorského programu!

Za předmět výzkumu si vybral proměny identit maloměstské společnosti ve Dvoře Králové nad Labem během první světové války a po převratu. Dvůr Králové byl před první světovou válkou městem s výraznou českou většinou, která kontrolovala veřejný prostor, nicméně místní německy hovořící menšina, která zahrnovala také majetné židovské podnikatele, ve spolkové a jiné činnosti nijak nezaostávala. Obě dvě společnosti zřejmě vykazovaly znaky dvou identit, které byly vázány na region a širší vlast. Tyto dvě národní společnosti jsou pro Ivo Rejchrt historickou laboratoří pro zkoumání proměn jejich identit během první světové války a v převratové době v rovině působení obecní samosprávy, školství, státní správy, propagandy, respektive tisku, v oblasti festivit a rovněž i každodenních projevů v čase válečného strádání. Výsledkem proměn ve výše vyjmenovaných oblastech bylo nejen totální překreslení politické mapy města, ale i vymizení širšího identifikačního rámce k císaři, monarchii a říši a jejich nahrazení novými identifikačními modely. Nicméně výsledkem výzkumu I. Rejchrt je i konstatování, že „umné propojení národních a sociálních ohledů v činnosti obecních elit“, vedlo k tomu, že „státní úředníci a učitelé rozvíjeli své kariéry, aniž by jejich loajalistické chování za války způsobilo více než maximálně přeložení jinam, jež koneckonců patřilo k jejich profesi už před válkou“, tudíž že, „ani v personální oblasti tedy nebyl vývoj přerván“. Takže byl plně potvrzen postřeh Ferdinanda Peroutky, který měl za to, že: „*Slavnostními řečníky zdůrazňovaná okolnost, že jsme dětmi Žižkovými, je čímsi naprosto bezvýznamným proti závažné a senzační okolnosti, že jsme dětmi spořádaných občanů z dob vlády Františka Josefa.*“ Obecně civilizační efekty prokázaly větší trvanlivost nežli revoluční proměny.

Předloženou disertační práci PhDr. Ivo Rejchrt považuji za zdařilé dílo, a proto ji doporučuji vřele k obhajobě.

V Praze, dne 8. 6. 2022

Prof. Milan Hlavačka